

Öcsém Hintalovon

Az öcsém, V. László van a képen, körülbelül hároméves korában. Szép, barna haja volt. Egy szürke, kötött tiroli nadrág van rajta zöld paszpólokkal.

Laci viszonylag nyugodt gyerek volt. Engem Uzsának hívott. A fölöttünk lakó, idős asszony, Nina néni nagyon szerette az öcsémet, sokszor fölvitte, hogy játsszon nála. Akkor még mindent gyufával gyújtottunk, és rengeteg gyufásskatulya volt. Vonatot csináltak cipősdobozból meg gyufásskatulyából, és emlékszem, azzal játszott az öcsém. Mi együtt nem játszottunk sokat. Nagy volt a korkülönbség. Én iskolába jártam, utána, amikor elvégeztem, varrni tanultam, és akkor is eljártam, mert nem otthon, máshol tanultam varrni.

A képen látszik, hogy az öcsém kezében van egy ilyen kalapácsszerű fogó, ami édesanyám öccsée lehet. Őt Kálmánnak hívták, és valószínűleg ő csinálta a képet. Kálmán kirakatrendező volt többek

között. Maszek volt, bár akkor még nem úgy hívták, hogy maszek. Önálló kirakatrendező volt. Igény szerint csinált kirakatokat. Művészember volt, színházban is táncolt -- nagyon szépen. Szólótáncos volt. Volt róla is egy kép, de az már nincs meg. Azt tudom, hogy orosz ruhában volt, valami kozák szerepben akkor éppen.

Ez a kép az udvarunkon készült, a Munkácsy utcában. Ez egy nagy U alakú épület volt. Ahogy bementünk, jobb oldalon, bal oldalon és hátul voltak a lakások. Falépcsőn lehetett fölmenni az emeletre. A fölöttünk lévő lakáshoz volt egy fa terasz, ahova ki lehetett állni, és zöld futónövény volt rajta. Az emeleten is két lakás volt. Ez egy nagy boltív a háttérben, csak nem látszik a teteje. Ezzel szemben volt a kapu. Nem volt utcai lakás. Az utcáról, ahogy szemben álltunk a kapuval, jobb kéz felől egy cipésműhely, bal kéz felől pedig fűszerbolt volt. Ahogy bemegyünk, jobb kéz felől volt egy kis folyosó, ott lakott a cipész a feleségével meg a lányával, aki két évvel fiatalabb lehetett, mint én. Vele együtt játszottunk. A fűszeresék zsidók voltak, Blauhorn volt a nevük. Két lányuk volt, az egyiknek szintén varrodája volt. Nagyon jó nevű volt. Szegény lány, púpos volt, kár volt érte. És volt egy testvére, egy nagyon szép teremtés, én nem is tudom, hogyan, de az itthon maradt.

Négy zsidó család lakott a házunkban. Jobb oldalon, alul volt egy zsidó család, fönt volt egy zsidó család, mi voltunk a sarokban, fölöttünk egy zsidó család, és kész. Négyen. A lenti család végig ott lakott. A férjem ismerte őket. Garai volt a nevük. Volt két lányuk, az egyik, Ilus énekelt a templom kórusában. Nagyon szép hangja volt. Az emeleten, az egyik lakásban voltak a Valterék, de előttük még lakott ott egy másik család, Kohnék, rokonaim voltak valahogy szegről-végről, sok gyerekük volt, nyolc vagy tíz. Még talán most is él belőlük. Volt kettő, aki süketnéma volt, szegény, és az egyik visszajött a deportálásból. Süketnémán! De már nem hiszem, hogy él. Idősebbek voltak nálam. A fölöttünk lakók egy idős házaspár volt. Istenem, a Nina néni. László volt a vezetéknévük, és nyomdász volt a férje. Nem volt gyerekük, későn kerültek össze. Régi szerelem volt, csak a szülők akadékoskodtak... szegény Nina néni mindig mesélte.